

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**1.1 Produktbeteckning****1.1.1 Handelsnamn**

Primus Power Gas/LPG Canister/Summer Gas/Winter Gas

1.1.2 Produktkod

2202, 2206, 2207

REACH-registreringsnummer

Ej relevant

1.1.3 IdentifieringskodKolväten, C₃₋₄-rika, petroleumdestillat, CAS 68512-91-4, EINECS 270-990-9, indexnummer 649-083-00-0**1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från****1.2.1 Rekommendation beträffande användning**

Används som bränsle

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad**1.3.1 Leverantör**

Fenix Outdoor Finland Oy

Gatuadress

Mickelsvägen 1 A

Postnummer och postkontor

FI-00640 Helsingfors

Telefon

+358 9 8771133

FO-nummer

1068339-4

Email

jouni.rajala@fenixoutdoor.fi

1.3.3 Uppgifter om den utländska tillverkaren

Primus AB, Sverige

1.4 Telefonnummer för nödsituationer**1.4.1 Telefonnummer, namn och adress**

Giftinformationscentralen, Stockholmsgatan 17, PB 790, 00029 HNS (Helsingfors)

Tel. 09 471 977 eller 09 4711 (via växel). Öppet 24 timmar i dygnet.

2. FARLIGA EGENSKAPER**2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen****1272/2008 (CLP)**

Flam. Gas 1, H220

Press. Gas*, H280

67/548/EEC - 1999/45/EC

F+; R12

2.2 Märkningsuppgifter**1272/2008 (CLP)**

GHS04 - GHS02

Signalord

Fara**Faroangivelser**

H220

Extremt brandfarlig gas.

H280

Innehåller gas under tryck. Kan explodera vid uppvärmning.

Skyddsangivelser

P101

Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.

P102

Förvaras oåtkomligt för barn.

P210

Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor.

Rökning förbjuden.

- P377 Läckande gas som brinner: Försök inte släcka branden om inte läckan kan stoppas på ett säkert sätt.
- P381 Avlägsna alla antändningskällor om det kan göras på ett säkert sätt.
- P410+P403 Skyddas från solljus. Förvaras på väl ventilerad plats.

2.3 Andra faror

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar				
Farliga komponenter				
CAS/EG och reg.nummer	EINECS	Ämnets kemiska namn	Koncentration	Klassificering
68512-91-4	270-990-9	Kolväten, C3-4-rika, petroleumdestillat (80 % n-butan/isobutan, 20 % propan, < 0,1 % 1,3-butadien)	100 %	F+; R12; Press. Gas, Flam. Gas 1, H220
98-02-2	202-628-2	Furfurylmerkaptan, lukt tillsats 20 ppm		-; R10; Flam. Liquid 3, H226
3.3 Annan information				
R- och H-fraser i klartext se sektion 16.				

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

- 4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**
Håll personen varm och lugn. Ge aldrig något att äta eller dricka till medvetslös person. Vid minsta osäkerhet eller om besvär kvarstår, kontakta läkare. Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.
- 4.1.2 Inandning**
Sök frisk luft, ge andningshjälp vid behov. Kontakta läkare om besvär uppstår. OBS! Kvävning är lömskt genom att symptomen kommer smygande och den drabbade sällan märker det innan det är för sent. Vid kvävningssymptom (asfyxi) transporteras den sjuke snabbt ut i friska luften, ges syre/oxygen (av utbildad personal) eller konstgjord andning.
- 4.1.3 Hudkontakt**
Vid kontakt med gas: Inga särskilda åtgärder
Vid kontakt med vätska: Skölj snabbt med ljummet vatten under flera minuter för att få bort vätskan från huden. Avlägsna förorenade kläder genom att försiktigt klippa runt eventuella områden där tyg fastnat på huden. Kontakta läkare om köldskador kan misstänkas.
- 4.1.4 Stänk i ögon**
Vid kontakt med gas: Skölj med rinnande vatten i flera minuter. Håll ögonlocken brett isär. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Vid kontakt med vätska: Håll ögonlocken vidöppna så att all vätska får avdunsta. Skölj sedan med rinnande ljummet vatten i flera minuter. Håll ögonlocken brett isär. Försök inte att återvärma ögat. Kontakta omedelbart läkare.
- 4.1.5 Förtäring**
Skölj ur munnen med vatten. Ge ett par glas vatten eller mjölk att dricka. Framkalla ej kräkning. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
- 4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda**
Kan orsaka köldskador på huden och i ögonen vid kontakt som vätska. Kan förorsaka slöhet och trötthet vid inandning. Kan förtränga luftens syre och därigenom verka kvävande.
- 4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs**
Ge syrgas till person som uppvisar kvävningssymptom.

5. BRANDBEKÄMPNINGSGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

5.1.1 Lämpliga släckmedel

Släck med koldioxid eller vattendimma. Använd inte vattenstråle med högt tryck, vilken kan sprida branden. Behållare i närheten av brand flyttas och/eller kyls med vatten.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Extremt brandfarlig gas. Ångor kan spridas längs marken till antändningskällor och ansamlas på lågt belägna platser med risk för explosion eller antändning. Behållare kan explodera om de utsätts för brand eller annan kraftig upphettning. Vid exponering för värme/eld bildas farliga gaser innehållandes CO och CO₂.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Stoppa om möjligt gasutflödet. Försök aldrig släcka en brand där gasutflödet inte kan stoppas. Behållare i närheten av brand bör om möjligt flyttas eller i annat fall kylas med vatten tills efter att branden har släckts. Avlägsna omedelbart oskadade burkar ur riskområdet. Avlägsna alla antändningskällor. Om en behållare som anslutits till någon utrustning fattar eld, kasta inte omkull behållaren och vänd den inte upp och ner, eftersom detta gör elden värre. Flytande gas kommer att rinna ut och behållaren kan explodera. Om möjligt, stäng ventilen genom att skydda händer och underarmar med en våt trasa eller liknade. Ta ut behållaren utomhus, utan att lägga den ned. Håll obehöriga personer borta. Lägg aldrig omkull en brinnande behållare. Bär komplett skyddsutrustning för kemiska bränder, inklusive andningsapparat.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Undvik hud- och ögonkontakt. Sörj för god ventilation. Använd föreskriven skyddsutrustning, se avsnitt 8. Vid stora gasutsläpp skall området utrymmas. Beakta riskerna för gnistantändning. Se till att luftväxlingen är tillräcklig, risk för kvävning pga. syrebrist. Hindra gasen från att nå lågt belägna områden som avloppssystem, källare eller gropar. Avlägsna genast alla antändningskällor - rök inte. Använd vattenspray för att hålla nere ångor och förhindra att gasmoln sprider sig. Rikta inte vattenstrålen direkt mot läckaget eller utsläppskällan. Isolera området tills dess all gas har skingrats. Kalla på specialhjälp. Om ett läckage i en behållare som monterats till någon utrustning inte kan stoppas, flytta hela utrustningen utomhus, utan att göra någon åverkan på den. När gasen slutat strömma ut kan behållaren bortskaffas (se avsnitt 13).

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Ingen risk för utsläpp i vattenmiljön eftersom produkten snabbt avdunstar.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Ventilera det nedspillda utrymmet ordentligt. Låt vätska avdunsta och gas skingras. Sörj för god ventilation.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om skyddsutrustning.

Se avsnitt 13 för information om avfallshantering.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Använd personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. Följ instruktionerna på behållaren. Använd bara i väl ventilerade utrymmen. RÖKNING FÖRBJUDEN. Använd bara till sådan apparatur som rekommenderas på behållarens etikett. Använd alltid behållaren upprättstående. Vid industriell användning, jorda alltid utrustningen för att förhindra uppkomst av statisk elektricitet. Använd aldrig öppna lågor för att leta efter läckor. Endast såpvatten får användas. Får ej punkteras eller brännas. Gäller även tömd behållare.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras svalt och torrt på väl ventilerad plats. Lagringstemperaturen får ej överskrida 50 °C. Förvara aldrig behållare i fordon eller fordonssläp. Värme från solen kan medföra att temperaturen stiger till osäkra nivåer. Skyddas mot solljus. Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rök inte. Förvaras oåtkomligt för barn.

7.3 Specifik slutanvändning

Se kod under avsnitt 13

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD**8.1 Kontrollparametrar****8.1.2 Annan information om gränsvärden**

HTP-värden saknas.

Biologiska gränsvärden: ej information

8.1.4 DNEL

Inga data tillgängliga

8.1.5 PNEC

Inga data tillgängliga

8.2 Begränsning av exponeringen**8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder**

Sörj för god ventilation. I övrigt behövs inga särskilda åtgärder för att säkerställa säker hantering. En luktillsats gör att en halt på 0,5 % gas i inandningsluften kan upptäckas. Om någon känner lukten av gas, sök efter läckan med såpvatten innan utrustningen tas i bruk.

Hygieniska åtgärder:

Ingen mat, dryck, rökning eller snusning vid arbetsplatsen. Tag av alla nedstänkta kläder. Tvätta händer och/eller ansikte före raster och vid arbetspassets slut. Efter arbetspasset skall huden rengöras och smörjas in.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder**8.2.2.1 Andningsskydd**

Behövs normalt ej. Sörj för god ventilation.

8.2.2.2 Handskydd

Behövs normalt ej.

8.2.2.3 Ögonskydd/ansiktsskydd

Skyddsglasögon rekommenderas vid risk för kontakt med ögonen.

8.2.2.4 Hudskydd

Behövs normalt ej.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Ej uppgifter.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**9.1 Viktig hälso-, säkerhets- och miljöinformation****9.1.1 Utseende**

Gas vid rumstemperatur och normalt lufttryck. Vätska under tryck. Färglös.

9.1.2 Lukt

Karakteristisk

9.1.3 Lukttröskel

Ej uppgifter

9.1.4 pH-värde

Ej uppgifter

9.1.5 Smältpunkt/frys punkt

Ej uppgifter

9.1.6 Initial kokpunkt och kokpunktsintervall

-15 °C vid atmosfäriskt tryck

9.1.7 Flampunkt

Ej uppgifter

9.1.8 Avdunstningshastighet

Ej uppgifter

9.1.9 Brandfarlighet (fast form, gas)

Extremt brandfarlig gas

9.1.10 Explosiva egenskaper**9.1.10.1 Nedre explosionsgräns**

1,8 %

9.1.10.2 Övre explosionsgräns

10,2 %

9.1.11 Ångtryck

Ca 2,8 bar vid 15 °C; Ca 8,3 bar vid 50 °C

9.1.12	Ångdensitet	2,015 (vid 15 °C) (relativ ångdensitet)
9.1.13	Relativ densitet	0,5 kg/l (20 °C)
9.1.14	Löslighet	
9.1.14.1	Vattenlöslighet	Ej uppgifter
9.1.15	Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej uppgifter
9.1.16	Självantändningstemperatur	Ej uppgifter
9.1.17	Sönderfallstemperatur	Ej uppgifter
9.1.18	Viskositet	Ej uppgifter
9.1.19	Explosiva egenskaper	Ej uppgifter
9.1.20	Oxiderande egenskaper	Ej uppgifter
9.2	Annan information	
	Användningstemperatur: 400°C	

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

- 10.1 Reaktivitet**
Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.
- 10.2 Kemisk stabilitet**
Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.
- 10.3 Risken för farliga reaktioner**
Stabil produkt vid rekommenderade hanterings- och lagringsförhållanden.
- 10.4 Förhållanden som ska undvikas**
Höga temperaturer, gnistor, öppen eld och hastig tryckökning. Upphettning av behållare till temperaturer över 50 °C medför tryckstegring vilket kan leda till att behållaren exploderar. När vätskan kommer i kontakt med ytor som håller en högre temperatur än vätskan själv så kan vätskan koka och stänka.
- 10.5 Oförenliga material**
Starkt oxiderande ämnen och starka syror.
- 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter**
Farliga gaser innehållandes koloxider kan bildas vid brand.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

- 11.1 Information om de toxikologiska effekterna**
- 11.1.1 Akut toxicitet**
Ingående ämnen ej klassificerade som akuttoxiska.
- 11.1.2 Irritation och frätning**
Ingen irriterande eller frätande effekt känd.
- 11.1.3 Allergiframkallande egenskaper**
Ingen allergiframkallande effekt känd.
- 11.1.4 Subakut, subkronisk och långvarig toxicitet**
Ingen carcinogenicitet känd. Ingen mutagenicitet känd. Ingen reproduktionstoxicitet känd.
- 11.1.5 Specifik organtoxicitet – enstaka exponering**
Inandning: Kan förorsaka slöhet och trötthet vid inandning. Kan förtränga luftens syre och därigenom verka kvävande.
Hudkontakt: Kan orsaka köldskador vid kontakt som vätska.
Ögonkontakt: Kan orsaka köldskador vid kontakt som vätska.
Förtäring: Ej uppgifter.
- 11.1.6 Specifik organtoxicitet – upprepad exponering**
Ej uppgifter.

11.1.7 Fara vid aspiration

Innehåller ej ämnen klassade som aspirationsfarliga.

11.1.8 Ytterligare information om akut toxicitet

Inga interaktiva effekter kända. Toxikologiska data för produkten som sådan saknas.

12. EKOLOGISK INFORMATION**12.1 Toxicitet****12.1.1 Akvatisk toxicitet**

Klassificeras ej som miljöfarlig produkt. Inga data för produkten som sådan.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet**12.2.2 Kemisk nedbrytning**

Gasen avdunstar snabbt och bryts ned i luften på fotokemisk väg.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Förväntas ej bioackumulera.

12.4 Rörligheten i jord

Gasen avdunstar snabbt och bryts ned i luften på fotokemisk väg.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Inga data tillgängliga.

12.6 Andra skadliga effekter

Släpp ej ut produkten i avlopp eller vattendrag.

13. AVFALLSHANtering**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Produkten är klassad och därmed bör avfall hanteras som farligt avfall (se Statsrådets förordning om avfall 179/2012). Avfall bör hanteras som farligt avfall.

Förslag på koder:

16 05 04* - Gaser i tryckbehållare (även haloner) som innehåller farliga ämnen.

15 01 04 - Metallförpackningar (gäller pystem förpackning).

*) Klassat som farligt avfall, se Statsrådets förordning om avfall 179/2012

Avfall skickas till kommunal uppsamlingsplats för farligt avfall eller till avfallsverk för farligt avfall; samma gäller behållare, som inte är rengjorda.

14. TRANSPORTINFORMATION

	Landtransport ADR/RID	Sjötransport IMDG/IMO	Lufttransport ICAO/IATA
14.1 UN-nummer	UN2037	UN2037	UN2037
14.2 Officiell transportbenämning	ENGÅNGSBEHÅLLARE FÖR GAS, utan utsläppsventil, ej påfyllbara	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (GAS CATRIDGES) without a release device, non refillable	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (GAS CATRIDGES) without a release device, non refillable
14.3 Faroklass för transport	2	2	2.3
14.4 Förpackningsgrupp	Ej relevant	-	-
14.5 Miljöfaror	Ej klassad som miljöfarlig.	No.	No.
Annan information	Klassificeringskod 5F, Etikett: 2.1; Begränsad mängd (LQ): 1 liter per inneremballage, 30 kg per kolli; Tunnelrestriktionskod: D	EmS: F-D, S-U	

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder**14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden**

Produkten beräknas ej hanteras i bulk. Produkten förpackas enligt IMDG koden.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

CLP-förordning 1272/2008/EC

EG:s förordning om skyddsinformationsblad 453/2010/EC

HTP-värden 2014

REACH-förordning 1907/2006

Preparatdirektiv 1999/45/EG för blandningar under övergångstiden.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning enligt REACH-förordning ej gjord.

16. ANNAN INFORMATION

16.1 Tillägg, Borttag, Omarbetad

Ändring av handelsnamn. Uppdaterat enligt REACH-förordning. CLP-klassificering tillsatt.

16.2 Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

CLP: Classification, Labelling and Packaging - Klassificering, märkning och förpackning

EC50: Effective concentration - Koncentration som ger effekter på försöksdjur.

EG: Europeisk gemenskap

HTP: Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet - Koncentrationer som befunnits skadliga

LC50: Lethal Concentration; LC50 är koncentration som dödar hälften av försöksdjuren.

LD50: Lethal Dose 50; LD50 är dos som dödar hälften av försöksdjuren

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of CHemicals, REACH-förordningen om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

16.3 Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Tillverkarens skyddsinformationsblad 5.8.2014

16.4 Klassificeringsförfarande

Klassificering enligt tillverkaren

16.5 En förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

R10 Brandfarligt.

R12 Extremt brandfarligt.

H220 Extremt brandfarlig gas.

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

H280 Innehåller gas under tryck. Kan explodera vid uppvärmning.

16.6 Utbildningsråd

Ej uppgifter

16.7 Rekommenderade begränsningar

Ej uppgifter

16.8 Ytterligare information tillgänglig från:

Denna information är ett komplement till annan information. Användaren måste själv avgöra om informationen är tillräcklig. Ansvarig för produktsäkerhet och fakta är Primus AB.